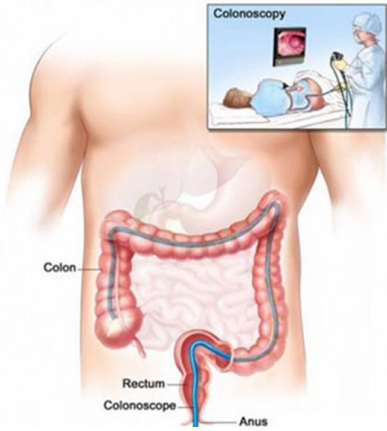

کولونوسکوپی

کد رسانه : Plt-Shafa-118-003

تهیه و تنظیم: واحد آموزش بگانی و ارتقاء سلامت

شما در هنگام پولیپکتومی هیچ نوع دردی احساس نمی‌کنید. در یک درصد موارد هنگام برداشتن پولیپ‌ها، خونریزی و یا سوختگی دیواره روده بزرگ اتفاق می‌افتد که در این صورت، انجام عمل جراحی ضرورت می‌یابد.

اقدامات پس از کولونوسکوپی :

پس از این آزمایش، شما ممکن است احساس ضعف و بیحالی پس از مصرف دارو داشته باشید.

همچنین شما می‌توانید بخاطر هوایی که وارد روده شده احساس نفخ و دل درد داشته باشید. این احساس پس از خروج هوا از بین خواهد رفت. گاهی اوقات یک لوله به مقعد وارد میشود که به خروج هوا کمک میکند. توصیه میشود پس از کولونوسکوپی استراحت کنید و آرامش داشته باشید تا اثرات داروهای آرام بخش از بین برود.

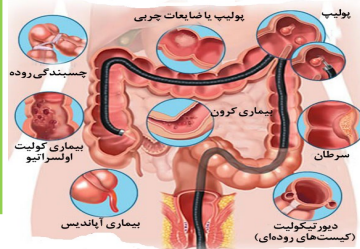
در صورت مشاهده موارد زیر فوراً به پزشک خود اطلاع دهید:

خونریزی مقعدی مداوم - درد مداوم، شدید یا پیشرونده - تب بالای ۳۸ درجه - مدفوع سیاه یا سفید رنگ و نفخ شکم به طوری که شکم بصورت پیشرونده بزرگتر میشود.

چنانچه کولونوسکوپی چیزی غیر طبیعی را نشان دهد، چه باید کرد؟

اگر در معاینه پولیپ یا بافت غیرطبیعی دیده شود، به کمک ابزاری پنس مانند از طریق کولونوسکوپ نمونه برداری انجام شده و برای بررسی دقیق‌تر به آزمایشگاه پاتولوژی فرستاده می‌شود. اگر علت انجام کولونوسکوپی شناسایی محل خونریزی باشد، ممکن است خونریزی از طریق کولونوسکوپ با تزریق داروهای خاص یا انعقاد حرارتی کنترل شود و اگر پولیپ مشاهده شود، برداشته خواهد شد. هیچکدام از این مراحل جانبی دردناک نیست.

به خاطر داشته باشید برداشتن نمونه‌های بیوپسی ممکن است به دلایل متفاوتی باشد و این الزاماً به این معنا نیست که شک به سرطان وجود دارد.

کولونوسکوپی چگونه انجام می‌شود؟

- از شما درخواست خواهد شد که لباس مخصوص استفاده کنید.
- دارویی جهت آرامش و تسکین درد برای شما از طریق داخل رگ تزریق می‌شود.
- شما باید به پهلو چپ دراز بکشید.
- پزشک کولونوسکوپ را از مقعد به داخل راست روده شما وارد کرده و آن را در روده بزرگ حرکت میدهد.
- پزشک روده بزرگ را با هوا پرمی کند. این کار کمک خواهد کرد تا پزشک دید بهتری بدست آورد. هوا ممکن است باعث ناراحتی یا احساس فشار در شما شود. این احساس طبیعی است و باید بلافاصله پس از آزمون هوا خارج شود.
- وقتی لوله قابل انعطاف وارد مقعد میشود شما ممکن است احساس دفع نمایید، این طبیعی است. اما اگر احساس فشار کردید به پزشک اطلاع دهید.
- ممکن است حین انجام کولونوسکوپی جهت انجام آزمایش از قسمتی از روده نمونه برداری انجام شود.
- این آزمون معمولاً بین ۳۰ تا ۹۰ دقیقه طول می‌کشد.

پولیپ‌ها چه هستند و چرا برداشته می‌شوند؟

پولیپ‌ها ضایعاتی غیر طبیعی در دیواره روده بزرگ هستند که اندازه آن‌ها می‌تواند از یک نقطه کوچک تا چندین سانت باشد. اکثر آن‌ها خوش‌خیم هستند اما پزشک همیشه نمی‌تواند از روی ظاهر، خوش‌خیم بودن آن‌ها را معین کند. به همین دلیل پولیپ‌های خارج شده به منظور بررسی دقیق‌تر به آزمایشگاه پاتولوژی فرستاده می‌شوند. برداشتن پولیپ روده از جهت پیشگیری و تشخیص زود هنگام سرطان روده بزرگ بسیار مهم است. پولیپ‌های ریز ممکن است توسط سوزاندن از بین بروند اما پولیپ‌های بزرگتر با روشی به نام پولیپکتومی برداشته خواهند شد. در این روش پزشک سیم حلقه مانندی را از طریق کولونوسکوپ وارد می‌کند و به کمک جریان الکتریکی پولیپ را از دیواره روده جدا می‌نماید.

کولونوسکوپي چیست؟

کولونوسکوپي روشی برای بررسی جدار داخلی کولون یا روده بزرگ است که به کمک آن تمامی طول روده بزرگ از مقعد تا محل اتصال به روده کوچک بررسی می‌گردد.

کولونوسکوپ دستگاهی است که از یک لوله انعطاف‌پذیر با قطری به اندازه یک انگشت و طول حدود ۱/۵ متر تشکیل شده است. این لوله به یک منبع نوری و یک دوربین بسیار کوچک ویدیویی که برای تصویربرداری از روده مورد استفاده قرار می‌گیرد، مجهز می‌باشد. هنگام کولونوسکوپي پزشک شما به کمک کولونوسکوپ به آرامی از طریق مقعد وارد راست روده و روده بزرگ می‌شود و اختلالات دیواره روده بزرگ را در مانیتور دستگاه مشاهده می‌نماید.

کولونوسکوپي ممکن است به دلایل زیر استفاده شود:

- بررسی علائم و نشانه‌های بیماری‌های مرتبط با روده: پزشک با استفاده از کولونوسکوپي قادر به تشخیص علل احتمالی دردهای شکمی، خونریزی از مقعد، یبوست مزمن، اسهال مزمن و دیگر مشکلات مرتبط با روده می‌باشد.
- در صورتی که فردی بالای ۵۰ سال سن داشته یا مسن تر باشد یا در صورتی که سابقه خانوادگی ابتلا به سرطان یا پولیپ روده داشته باشد، احتمالاً پزشک به وی توصیه خواهد کرد که هر ده یا پنج سال یک بار یا گاهی بسته به شرایط در مدت زمانی کم تر از ده سال، کولونوسکوپي انجام دهد تا از این طریق سرطان روده در مراحل اولیه شناسایی شده و احتمال درمان نیز افزایش یابد.

• بررسی جهت یافتن پولیپ‌ها:

اگر بیمار قبلاً سابقه وجود پولیپ در روده را داشته باشد، پزشک برای شناسایی و برداشتن پولیپ‌های احتمالی به وی پیشنهاد انجام کولونوسکوپي در مدت زمانی مشخص را خواهد داد. با انجام این غربالگری احتمال ابتلا به سرطان روده به حداقل می‌رسد.

عوارض ذکر شده در زیر ممکن است حین کولونوسکوپي برای

برخی از افراد رخ دهد:

واکنش به ماده بی‌حسی که قبل از انجام کولونوسکوپي به بیمار تزریق می‌شود - خونریزی از محلی که نمونه برداری صورت گرفته یا پولیپ یا هر بافت غیر عادی دیگری برداشته شده. (در شرایط حاد ممکن است برای کنترل خونریزی نیاز به عمل جراحی باشد) - پارگی در دیواره روده بزرگ (کولون) یا راست روده (رکتوم).

چگونه روده‌ها را برای انجام کولونوسکوپي آماده کنیم؟

روده بزرگ باید کاملاً از مدفوع و مایعات پاک شود تا دید کافی جهت بررسی پوشش داخلی کولون و رکتوم وجود داشته باشد. بدین منظور مصرف دارو و اجرای دستورالعمل خاصی مورد نیاز است. در صورت عدم اجرای دقیق این دستورالعمل ممکن است کولونوسکوپي شما قابل انجام نباشد یا ضایعات روده‌ای به خوبی دیده نشود.

رعایت رژیم غذایی خاص روز قبل از انجام کولونوسکوپي:

- از دو روز قبل می‌توانید سوپ صاف شده، ماست، ژله، پوره سیب زمینی، پودر او آراس و مایعات فراوان مصرف نمایید، این رژیم به تخلیه مدفوع کمک می‌کند. نوشیدنی‌های مجاز به استفاده نیز شامل آب ساده، چای و قهوه بدون شیر یا خامه، آب گوشت و دیگر انواع نوشیدنی‌هایی که پزشک توصیه خواهد کرد می‌باشد.
- مصرف نوشیدنی‌های قرمز رنگ نیز به هیچ عنوان توصیه نمی‌شود. این نوشیدنی‌ها ممکن است ترشحات روده را قرمز کرده و با خون اشتباه شود. همچنین از مصرف میوه، سبزیجات، هندوانه، گوشت، شیر، آب هویج و آب سیب تفاله دار خودداری نمایید.
- برای انجام کولونوسکوپي، به شما یک ملین برای نوشیدن داده میشود که روده بزرگ را پاک میکند و دید بهتری از روده برای پزشک فراهم می‌کند.
- از ۴ ساعت قبل از کولونوسکوپي تا زمان عمل کاملاً ناشتا باشید.
- در طول مدت اجرای دستورالعمل به دلیل مصرف مسهل، شما به دفعات باید از توالی استفاده کنید تا روده‌ها کاملاً پاک شود.

داروها:

در صورت داشتن سابقه عمل جراحی شکم، معده و روده، بیماری قلبی ربوی، بیماری‌های خونریزی دهنده، اعتیاد یا بیماری خاص دیگری حتماً به پزشک اطلاع دهید.

در صورت مصرف داروهای قلبی، داروهای خونریزی دهنده (آسپرین، پلاویکس، وارفارین، کلوگزان) محصولات آهن، آنتی‌اسیدها، داروهای ضد التهاب (با نامهای تجاری ادویل، موتین، ایبوپروفن، یا داروهای آرتیت)، داروهای دیابت (انسولین، گلوکوفاز، متفورمین و ...)، مورفین و متادون حتماً پزشک خود و یا واحد کولونوسکوپي را در جریان قرار دهید.

داروهای مورد استفاده قبل از کولونوسکوپي:

داروها شامل ۵ بسته پودر پیدرولاکس، ۶ عدد قرص بیزاکودیل و ۶ عدد قرص دایمتیکون می‌باشد.

صبح روز قبل از عمل، صبحانه سبک بدون شیر و لبنیات مصرف نموده و پس از آن هر ۶ ساعت ۲ عدد قرص بیزاکودیل و ۲ عدد قرص دایمتیکون مصرف نمایید.

هر بسته پودر پیدرولاکس را در ۴ لیوان آب حل نمایید و ۳ بسته از آن را صبح و ۲ بسته از آن را عصر میل نمایید.

از ساعت ۸ الی ۱۲ صبح فقط مایعات شفاف و صاف شده به مقدار ۸ تا ۱۰ لیوان میل کنید.

ساعت ۱۲ ظهر، ناهار سبک شامل یک قطعه سینه مرغ پخته شده، ماست و یک برش نان تست مصرف کنید. از این پس تا زمان کولونوسکوپي هیچ گونه غذای جامدی مصرف نکنید.

پس از اتمام محلول پیدرولاکس، تا ۴ ساعت قبل از کولونوسکوپي هر چه مایل بودید می‌توانید مایعات زلال و شفاف مانند آب، آب قند و چای شیرین بنوشید.

بعد از نیمه شب روز قبل از کولونوسکوپي بیمار اجازه خوردن و نوشیدن هیچ چیزی را ندارد.